

Vážení přátelé našeho občasníku, milí rodiče a děti!

Dostává se Vám do ruky poslední číslo našeho občasníku. Nastal čas vánoční, čas klidu a míru, konec roku, období bilancování a tajných přání. Zejména pro děti nechť je alespoň tato doba plná lásky a porozumění. Zapomeňme na chvíli na všední starosti i záležitosti a ponořme se naplno do oslav narození Krista Pána. Oprašme nádherné tradice našich předků a nezapomeňme je naučit naše potomky. **Zazpívejme si společně koledy doma, u obecního vánočního stromku nebo v dolnolánovském svatostánku Svatého Jakuba. Do kostela jste srdečně zváni na středu jedenadvacátého prosince na desátou hodinu dopolední.** Zpívat budeme společně se svými žáky a pokud máte čas, uvítáme Vás všechny velmi rádi. Veselé Vánoce i úspěšný a pohodový rok 2006 Vám přeje

Martin Bartoš

Tělocvična.

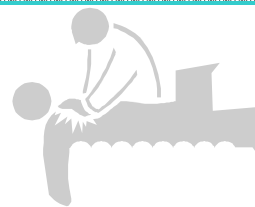
Tak jsme se dočkali. Po více než čtyřicet letech plánování se konečně podařilo díky nezměrné iniciativě a práci vedení obce zajistit finanční prostředky k velké akci. Všimli jste si jistě, že zmizel náš topol. Plánovaně. Stejně tak plánovaně zůstane v centru budoucího dění náš krásný doubek. Model tělocvičny jste si mohli pohlédnout již před více než pěti lety na sjezdu rodáků. Stavby se po výběrovém řízení ujala firma Kobla, kterou má sice většina z nás spojenou s výrobou a instalací plastových oken, ale vězte, že druhá její divize se zabývá stavebními pracemi.

V pondělí 21. listopadu poklepal pan starosta Ing. Jiří Vancel a další činovníci na žulový základní kámen. Zúčastnil se také pan poslanec parlamentu Robin Böhnisch z Mladých Buků, jehož zásluhou se státní peníze podařilo a daří získat.

Přejme si, aby stavba probíhala dle plánovaného harmonogramu a ke spokojenosti školy i sportující veřejnosti. Po otevření nové sportovní haly se Lánov konečně dočká možnosti plnohodnotného sportovního vyžití i v dlouhém zimním období.

Poklepat na základní kámen nemohl Krakonoš, který se v té době staral vlekařům o sněhovou nadílku. Poslal tedy alespoň dva lyžníky, které vidíte nalevo. (foto Jákl)

Úrazy, úrazy...

Ve škole máme skoro sto devadesát žáků, a tak není divu, že se tu a tam některému z nich přihodí méně či více závažný úraz. Jsme samozřejmě povinně pojištěni pro tyto případy. Potýkáme se ale s velkým problémem: v našem školním řádu je stanovena povinnost nahlásit úraz okamžitě kterémukoliv dospělému ze školy (viz citace). Nenahlášení znamená pro nás spoustu problémů – vyšetřování, rekonstrukce, hledání svědků... Navíc si o úrazu, který se údajně stal ve středu, přičemž nahlášen byl až další týden v pondělí, můžeme myslet svoje.

Z vnitřního řádu školy:

F. Hygiena a bezpečnost práce

4. Každý úraz, poranění či nehodu, k nimž dojde během vyučování ve třídě, školní dílně, cvičné kuchyni a odborně pracovně na chodbě nebo na hřišti, jsou žáci povinni hlásit ihned svému třídnímu učitelé nebo někomu z vyučujících.

5. Také úrazy, ke kterým došlo při společné činnosti žáků mimo školu, je třeba bez odkladu hlásit vedení školy. Těžké úrazy žáků a pracovníků na LVK, školních výletech, mimoškolních akcích apod. je třeba hlásit škole. Každý úraz je nutno zapsat do knihy úrazů, která je uložena ve sborovně budovy A.

Závěrem zdůrazňuji, že úrazy nahlašované se zpožděním nehodláme nadále řešit.

Martin Bartoš

Martinský průvod potřetí.

Nevím, zda tři roky jsou již tradicí. Každopádně se nám podařilo uskutečnit lampiónový průvod pro naše nejmenší. Opět jsme díky paní Horské mohli vidět na čele procesí svatého Martina na bílém koni. Součástí jeho výstroje byl obligátní červený plášť, o který se u školy (před imaginární branou do města Tours) spravedlivě podělil se žebřákem, kterého věrně zahrála Aneta Bednárová ze šesté třídy. Potěšila nás velmi hojná účast i rozzářeně tváře vašich ratolestí. Za rok na Martina zase na shledanou!

Hra na zelenou aneb slavné vítězství lánovských děvčat v zámeckém parku v Horním Maršově.

21. listopadu jsme se konečně dočkali našich televizních hvězd. Kateřina, Markéta a Karolína. Vše, co jsme znali jen z jejich vyprávění, jsme konečně mohli spatřit na vlastní oči.

Téma jim vybrali tvůrci pořadu rozhodně zajímavě. Lišejníky, ač v naší přírodě celkem hojně zastoupené, jsou díky svému nevelkému vzrůstu a nenápadnosti pro většinu z nás velkou neznámou. V přírodě jsou nezastupitelné a kromě jiného fungují jako dokonalé indikátory čistoty ovzduší.

Ke slavnému vítězství ještě jednou našim reprezentantkám srdečně blahopřejeme!

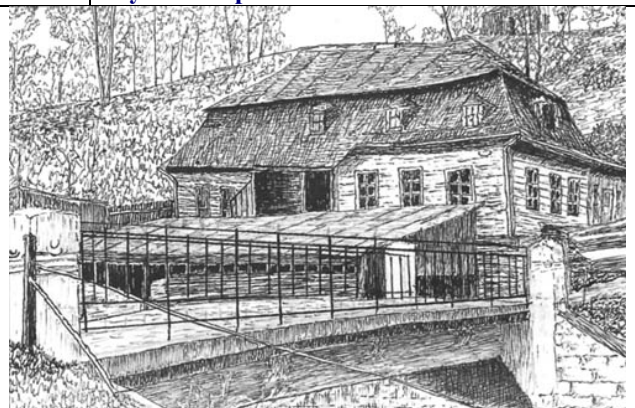
Žáci a učitelé ZŠ Lánov

Jubilejní číslo.

Na začátku kalendářního roku jsem si předsevzal, že se pokusím pro Vás zpracovat mimořádné číslo, které cele věnuji historii naší obce od jejího založení až do současnosti. Nežlobte se na mne, že jsem nakonec od této myšlenku upustil. Historie je zpracována na osmi stranách, bojím se ale, že pro většinu z Vás by to bylo najednou trochu moc. Dovolují si proto udělat malou změnu a informace Vám budu předávat takřikajíc po kapkách v tomto a následujících čísle našeho plátku. Věřím, že mi odpustíte a nebudete se na mne moc zlobit.

Rok	Událost
1007	✗ První zmínka o obci podle díla trutnovského kronikáře Simona Hüttela, zakladatelem obce měl být lokátor Petr Langenauer.
kolem 1250	✗ Počátky kolonizačního úsilí benediktinského řádu. První osadníci neboli lokátoři přicházejí do údolí Malého Labe.
1250-60	✗ Pravděpodobně založení Lánova (Langenau). První obyvatelé se rekrutovali z řad dřevařů, uhlířů a havířů. Lánov je od svého počátku vsí německou.
1355	✗ První písemná zmínka o naší obci – Lungnow nebo Langnaw v Zemských deskách.
1357	✗ Podle některých pramenů pochází první písemná zmínka o osadě z tohoto roku.
1359	✗ Církevní prameny (zničené v době husitských válek) uváděly, že Lánov je už obec s dlouhou tradicí. Je tedy opravdu možné, že první lidé si v našem údolí vybudovali sídla opravdu už v polovině 13. století. V pramenech se objevilo jméno faráře Jindřicha z Lánova (Heinrich von Langenau).
1362	✗ Král Karel IV. jmenoval duchovním správcem farnosti kostela sv. Jakuba klerika Tomáše z Jičina, později Jana, také z Jičina.
1369	✗ Lánovský desátek činí $2 \times 15 \times 10 = 300$ grošů, Lánov tedy patří mezi poměrně lidnaté a zámožné obce.
1415	✗ Majitelem obce je Petr Čuch z Navarova.
1424	✗ Husité v Lánově, obec vyplenili a poničili poté, co se jim nepodařilo dobýt město Hostinné. Zřejmě spálili kostel a připravili místní obyvatelstvo o potraviny a krmivo pro koně. Obec byla do této doby spravována cisterciáky z kláštera nedaleko Klášterské Lhoty (asi tam, kde dnes u silnice na Hostinné stojí betonárka). Na ně měli husité spadeno. Obnova vesnice trvala více než sto let. Klášter zanikl.
1452	✗ Johana, dcera Petra Čucha, prodala navarovské panství Jiřímu z Poděbrad. Ten ho obratem postoupil Mikulášovi z Házmburku.
1467	✗ Panství přešlo na syny Mikuláše z Házmburku. Jan a Ulrich koupili také panství Hostinné, takže část Lánova se stala jeho součástí.
1474	✗ Po smrti Ulricha z Házmburku postoupil Jan za úplaty Hostinné Alešovi ze Šánova.
1488	✗ V Lánově fungovaly přinejmenším dva hamry – kovárny, ve kterých se pomocí vodní síly zpracovávalo železo těžené v nejbližším okolí vsi.

1493	✗ Aleš ze Šánova skonal, jeho statky spravují synové Václav a Jan.
1500	✗ První známý lánovský kronikář Jakobus.
1502	✗ Naše údolí postihla zákeřná nemoc – cholera. Umírají stovky lidí, lék proti ní neexistoval, nezbývalo nic jiného, než se modlit...
1507	✗ Při dělení majetku připadlo Hostinné a okolí Václavovi ze Šánova.
1518	✗ Dostavěla se věž dolnolánovského kostela svatého Jakuba.
1519	✗ V zemských deskách nacházíme zmínku o sídle „horzejssi wes Lanow“, čímž je potvrzena i existence Dolního Lánova.
asi 1530	✗ Do Lánova proniklo učení Martina Luthera. Hodně lánovských poddaných přistoupilo k protestantismu. Luterští pastoři (Georgius dosazený Kryštofem z Gendorfu) obsadili lánovskou faru. Některé prameny se zmiňují o existenci školy v obci.
1534	✗ Vrchní horní hejtman Kryštof z Gendorfu opatřil 2. března listinu podpisem císaře Ferdinanda, která Lánovu a Nové Vsi (budoucímu Černému Dolu) zaručila řadu městských svobod, zejména možnost svobodného provozování živností. V údolí Malého Labe jsou obnoveny pece ke zpracování vytěženého železa. Gendorf je vybavit nejmodernějšími technologiemi.
1543	✗ Po Gendorfově smrti se Lánov dostal do rukou jeho dcery Eustachie. Zpracování železa se zastavilo. Důvodem byla vysoká nákladnost provozů. Od tohoto roku se Lánov rozdělil na Horní a Dolní.
1566	✗ V Dolním Lánově existovala škola pod vedením učitele Absolona Kretchmera. Roubená budova první školy stávala nedaleko kostela.
1571-74	✗ Nastal nevýslovný hladomor. Lidé dokonce pili krev poráženého dobytka, z trávy a sena se vařily „polévky“. Rozmohl se mor a mnoho lidí nepřežilo.
1601	✗ Od Horního Lánova se oddělily dva nejhořejší dvory a vzniká Dolní Dvůr. Prvním rychtářem se stal Friedrich Held. ✗ Faráře Bayera známe jako prvního kronikáře našeho údolí. Jeho kronika je dodnes cenným pramenem dějin obce a regionu. ✗ Počátkem května postihla Lánov silná průtrž mračen. Všechny mosty vzala voda, louky a pastviny byly pod vodou. Zničena byla osetá pole.

Hornolánovská škola

Naše zdravá a mladá konkurence aneb časopis KRAKONOŠ

Víte, že žáci našeho kroužku Krakonošovy děti vydávají vlastní časopis? Na začátku prosince vytiskli již druhé číslo barevně vyvedeného a povedeného čtyřstránkového čísla. Šéfredaktorkou periodika je kdo jiný než **Katka Marečková**, která své novinářské schopnosti již několikrát prokázala například ve známém časopisu Krkonoše. K ruce jí je kolektiv redaktorů ve složení **Aneta Bednářová, David Mikšík, Michaela Kadavá a Tereza Čermáková**. Šéfredaktorka se také stará o grafiku a design, v tiskařské branži je tedy zodpovědná za layout. A aby se v textu neobjevovaly mluvnické a stylistické chyby, dozírá na celý projekt paní učitelka **Zdenka Schliegsbirová**.

Časopis bude vycházet každý měsíc nákladem patnácti výtisků. Do každé třídy se distribuuje jeden výtisk, náklady vzhledem k barevnému tisku a domácími podmínkami výroby jsou velmi vysoké. Najde-li se nějaký **spozor**, který by byl ochoten finančně nebo materiálně na časopis přispívat, bude vítán a odměnou mu může být třeba doživotní čestné členství mezi Krakonošovými dětmi. **Nechcete být až do smrti dítětem?** S časopisem se budete moci setkat i na internetu na obecních stránkách www.lanov.cz.

V prvním čísle Krakonoše se například psalo o historii a současnosti práce kroužku. Zajímavé jsou výsledky ankety týkající se činnosti kroužku. redaktoři se ptali náhodně vybraných žáků třetí až deváté třídy. Anketa je dopodrobna zpracována formou grafů a zjistíme z ní, že valná většina dětí dobře zná náplň práce kroužku. V druhém čísle mne zaujal **rozhovor šéfredaktorky** s žákem druhé třídy Honzou Vedralem, jehož text si dovoluujeme s vědomím Krakonošových dětí přetisknout:

Na pocity a dojmy ze ZOO jsme se šli zeptat Honzy Vedrala:

1. Jak probíhal začátek prohlídky ZOO a jak na tebe působila na podzim?

Po příjezdu jsme chvíli čekali, než nás pustí. Celá ZOO na mě hned působila dosti chladně. Mám raději léto, protože je veselejší.

2. Provázel vás prý jeden ze zaměstnanců. Měl pro vás připravený nějaký program? Čeho se týkal a co se ti na něm nejvíce líbilo a nelíbilo?

Program se týkal běžných zvířat, které může mít každý chovatel, a také zvířat žijících v Africe. Měl jsem na sobě hroznýše královského, který se kolem mě omotal.

3. Neměl jsi strach nebo je to pro tebe zcela normální věc?

Žádný strach jsem neměl, kontakt se zvířaty je pro mě zcela běžná záležitost. Mám je moc rád.

4. Jaké živočichy vám ještě představil?

Agamu vousatou, myš bílou, králíka a morče.

5. Co jiného zajímavého jsi ještě viděl?

Opičáka, který měl kolem krku oranžové chlupy.

6. Počasí v ten den nebylo zrovna nejlepší. Jak to vypadalo se zvířátky, část z nich byla nejspíše uvnitř, že?

Ano, venku zůstala jen některá zvířata např.: svišti, buvoli, zebry a tygři.

7. Navštívili jste také nový pavilon slonů, jak se ti líbil? Scházelo ti tam něco?

Moc se mi líbil. Zaujal mě tam mamut a zkameněliny želv. Pobavil mě slon vykonávající potřebu.

8. Který živočich ti nejvíce přirostl k srdci a proč?

Hroznýš královský, protože mám moc rád všechna zvířátka a rozumím si s nimi více než s lidmi.

9. Co nového jsi se dozvěděl a co ti tam naopak chybělo?

Chyběla mi prohlídka ptačího světa a velbloudů, které bohužel zavřeli.

10. Jak by jsi ohodnotil celý výlet?

Krásný. Připadalo mi to, jako bych se procházel v lese.

Děkuji za rozhovor. **Kateřina Marečková**

Prosincové vydání je samozřejmě věnováno i vánoční tematice, zpestřením je notový zápis krkonošské koledy **Aj, co to nového.**

Myšlenka vydávat časopis se zrodila v hlavě šéfredaktorky Kateřiny Marečkové. Musíme jen doufat, že po jejím odchodu ze základní školy (Kateřina je teď v deváté třídě) nadšení pro Krakonoše neopadne a současní redaktoři budou schopni v Katčině výborném nápadu pokračovat. K tomu jim přeji hodně nadšení a elánu a dobrých zážitků, aby bylo o čem psát. **M.B.**

Zážitek ze ZOO

Byli jsme v ZOO Dvůr Králové. Pan Čermák nám ukazoval želvu, králíka, myši a hroznýše královského. Když jsme si ho hladili, kousl Jakuba Čivrného. Had to není jedovatý, ale škrtič. Pan Čermák mu to hned vydezinfikoval a zalepil. Dnes tam Jakub nemá nic. Byli jsme tam s kroužkem Krakonošovy děti. Moc se nám to líbilo.

Eliška Janoušová, 4. třída

Pátého prosince jsme tradičně přímo ve škole přivítali Mikuláše s celou družinou čertů a andělů. Úkolu postrašit zlobily a potěšit všechny se zdárně ujali žáci deváté třídy. A protože lotříčci u nás převažují, i Mikulášova družina se pyšnila převahou pekelníků nad posly nebes, a pytlů na nezdravné lumpy se málem nedostávalo.

(foto Ondra Schmidt)

Literární okénko

Srdečně Vás zdravím v našem závěrečném okénku roku 2005. Věřím, že jste si můj literární sloupek oblíbili a že se pro Vás stal třeba i malou inspirací na cestě mezi knižními pulty. Byla bych velmi ráda, kdybyste se i vy, milí čtenáři zapojili do tvorby milého okénka. Ráda vyslechnu Vaše připomínky, doporučení, co zajímá Vás, jakou literaturu rádi čtete. Zkuste se podělit o literární zážitky nejen se mnou, ale i s ostatními nadšenci dobrých, zajímavých, zábavných či naučných knih.

Před Vánoce, kdy se kniha stává příjemným dárkem pod každým vánočním stromečkem, a kdy se snad všechna knihkupectví opravdu předhánějí ve vydávání svých titulů, jsem pro Vás vybrala dvě knihy, které zaujaly mne.

První z nich ne přímo navazuje na trilogii knih Olgy Sommerové, které jsem zde již zmiňovala. Jiný úhel pohledu na mezilidské vztahy nám však přinese její další titul **O čem sní muži**. Mou radost nad vydáním této knížky, správil můj bratr slovy: "To si nekupuj, ti klidně řeknu, o čem sním." Nepřesvědčil mě, a tak se už těším na Ježíška.

Druhým báječným dílkem je knižní zpracování 50 reportáží z televizního magazínu **Toulavá kamera**. Zavede nás na pozoruhodná místa České republiky, nechybí ani fotografie či mapy.

Tímto se s Vámi v tomto roce loučím, přeji Vám z celého srdce příjemné prožití vánočních svátků, v novém roce mnoho krásných pohodových chvil.

S úctou Nina Krčmářová

Afrika

Naše škola se rozhodla, že sedmá a osmá třída pojedje 5. prosince do vrchlabského kina na promítání o východní Africe. V deset hodin jsme přijeli do kina. Moderátoři nás provedli celou východní Afrikou. Viděli jsme druhou největší řeku světa Nil. V Africe byla spousta zvířat, rostlin a domorodých kmenů, které se ani před kamerou nebáli zaspívat své domorodé písně. Moderátoři nám také pověděli, jaké dobrodružství prožili s africkými slony. Lidé to v Africe nemají lehké. Musí shánět vodu až na vzdálenost 15 kilometrů. Kanistry s vodou nosí na zádech nebo je vozí na kolech.

Stáňa Fričková, 7. třída

Naše bruslení

Začala nám zima, ale ještě není tolik sněhu, abychom mohli začít lyžovat, tak jsme poprosili paní učitelku, zda bychom nemohli chodit bruslit.

Paní učitelka nám řekla, že budeme jezdit na bruslení každý čtvrtek. Měli jsme velkou radost. Nemohli jsme se dočkat. Konečně přišel čtvrtek a my se po první hodině vydali autobusem na bruslení ve Vrchlabí. Vystoupili jsme na autobusovém nádraží a dál pokračovali pěšky na zimní stadion.

Když jsme dorazili, u pokladny jsme si zaplatili vstup a ti z nás, kteří nemají brusle, si je mohli za dvacet korun půjčit. Přezutí do bruslí, vybavení rukavicemi a teplým oblečením jsme nastoupili na led. Klukům jde bruslení docela dobře. I já už to docela zvládám. Jen někteří z nás to ještě moc neovládají. Třeba Vítek byl chudák pořád na zemi.

Ale my se to naučíme všichni! To bude paní učitelka koukat!. I když někteří padají, bruslení si moc užíváme je tam i velká legrace.

Nikola Neumannová, 5. třída

Testování devátých tříd CERMAT

Naše škola se dobrovolně přihlásila k celostátní akci, při které se zdarma prověřují znalosti budoucích středoškoláků. Celodenní testování je zaměřeno na český jazyk, matematiku a všeobecné znalosti, je tedy podobné přijímací zkoušce na střední školu. Liberecký kraj dokonce rozhodnutím zastupitelstva považuje výsledek testování za rovnocenný přijímačkám a hodlá je plošně zrušit. Proti tomu se bouří zejména ředitelé gymnázií a také konkurence, která podobné testování nabízí také, ovšem za úplaty. Naši snahou bude zachovat co největší objektivitu a korektnost testu. Výsledek nám poslouží jako jeden z významných podkladů pro tvorbu vzdělávacího programu. **Martin Bartoš**

Tradiční vánoční výstavku připravili žáci a učitelky naší ZŠ v přízemí budovy A. Díky nim panuje i ve škole slavnostní vánoční atmosféra. (foto Bartoš)

HUDEBNÍ SKUPINA NAVAHUTĚ

A
OBEC LÁNOV

VÁS ZVOU NA:

TRADIČNÍ ZPÍVÁNÍ
U
VÁNOČNÍHO STROMU

U INFOCENTRA V PROSTŘEDNÍM
LÁNOVĚ

VE STŘEDU 21.12.2005
OD 18.00 HOD.

Lánovský občasník.

Vychází 6x ročně.

Vydává Základní škola, Lánov, okres Trutnov.
Připravuje Martin Bartoš, jazyková úprava Nina Krčmářová. Uzávěrka příštího čísla 16.02.2006.